

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8To/25/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123010571
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8123010571.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov Mgr. Iva Maruščáka a JUDr. Moniky Halkociovej, na verejnom zasadnutí konanom dňa 27.07.2023, v trestnej veci vedenej proti obžalovanému A. B. a ml. C. D. pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona a iné, o odvolaní okresného prokurátora a obžalovaného ml. C. D. proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/22/2023 zo dňa 10.05.2023, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie okresného prokurátora a odvolanie obžalovaného ml. C. D. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov rozsudkom sp.zn. 41T/22/2023 zo dňa 10.05.2023 uznal obžalovaných 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX v B., trvale bytom B., t. č. ÚVV a ÚVTOS Prešov a 2/ ml. C. D., nar. XX.X.XXXX v B., trvale bytom A. XXX, C., t. č. ÚVV a ÚVTOS Prešov, vinnými v bode 1 – obž. A. B. a obž. ml. C. D. z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. e/ Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a prečin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 216 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

- dňa 20.11.2022 v čase asi o 22:00 hod. v obci C., okres E. po vzájomnej dohode prišli k nedokončenej, ale používanej novostavbe rodinného domu bez popisného čísla, kde vypáčili plastové okno nachádzajúce sa na prizemí tohto domu a po prehľadani domu našli kľúče od motorového vozidla zaparkovaného v garáži pred domom, na ktorej vylomili visiaci zámok na bráne, otvorili dvere do garáže a vošli do zaparkovaného osobného motorového vozidla značky F. G. H. E. XXXXX, majiteľa I. J., ktoré naštartovali a to sa náhle pohlo dopredu, pričom zvalili zadný múr tejto garáže a časť tohto múra spadla na vozidlo, čím svojím konaním I. J. spôsobili škodu na vozidle vo výške 4.502,70 €, spôsobením škody na garáži, odstránením visiaceho zámku škodu vo výške najmenej 180,52 € a škodu odcudzením vecí - 7 sád obliečok vo výške 71,66 €,

a v bode 2 – obž. A. B. z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b/ Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a obž. ml. C. D. z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b/, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

- dňa 20. 11. 2022 v čase asi o 01:05 hod. v obci C., okres E. po vzájomnej dohode spoločne s maloletým E., nar. XX.XX.XXXX sa vlámali do Komunitného centra v obci C. K. XXX, L. E. a to tak, že železnou tyčou vypáčili okno do miestnosti sprchy, cez ktoré sa dostali dnu, priestor prehľadali, rozhádzali veci, odkiaľ odcudzili mobilný tlačidlový telefón značky Nokia 230 dual SIM bielej farby a poškodili v kancelárii na stole položený notebook, čím svojím konaním Obecnému úradu obce Jarovnice č. 223, okres Sabinov

spôsobili škodu odcudzením mobilného telefónu a poškodením notebooku vo výške 102,17, poškodením okna vznikla škoda, ktorá bola odstránená svojpomocne, pričom obvinený ml. C. D. sa skutku dopustil, hoci za obdobný čin bol rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 4T 30/2022 zo dňa 12.09.2022, právoplatným dňa 12.09.2022 odsúdený.

Za to im uložil:

1/ A. B. podľa § 194 ods. 2 Trestného zákona, v spojení s § 38 ods. 2 Trestného zákona, pri rovnosti poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Trestného zákona oproti priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) rokov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona výkon trestu odňatia slobody podmienične odložil. Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu podmieničného odsúdenia v trvaní 3 (troch) rokov.

2/ ml. C. D. podľa § 194 ods. 2 Trestného zákona, v spojení s § 117 ods. 1 Trestného zákona, za použitia § 38 ods. 2, 4 Trestného zákona pri prevahe priťažujúcich okolností podľa § 37 písm. h), m) Trestného zákona oproti poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 14 (štrnástich) mesiacov. Podľa § 117 ods. 4 Trestného zákona ho na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu pre mladistvých.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obžalovaným povinnosť spoločne a nerozdielne uhradiť poškodeným: - I. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. - A. XXX, okr. E., škodu vo výške 4.754,88 eur, - Obec Jarovnice, Obecný úrad Jarovnice, Jarovnice 223, okr. Sabinov, IČO: 00327212, škodu vo výške 102,17 eur.

Proti tomuto rozsudku, ale len proti výroku o náhrade škody, podal v zákonnej lehote odvolanie obžalovaný ml. D., ktorý prostredníctvom svojho obhajcu písomne poukazoval na to, že nemal byť solidárne zaviazaný na náhradu škody na motorovom vozidle vo výške 4.754,88 eur poškodenému I. J.. Súd pri rozhodovaní o náhrade škody, podľa jeho názoru, nezohľadnil to, že on sa v čase vzniku predmetnej škody nenachádzal v motorovom vozidle, ktoré v tom čase viedol obžalovaný A. B., hoci sa pokúsil naštartovať motorové vozidlo, no po jeho neúspešnom pokuse sa uvedenej činnosti zhostil obžalovaný B.. Týmto konaním tak nedošlo a nemohlo ani dôjsť k vzniku škody. Podľa odvolateľa tak chýba kauzálny nexus medzi jeho konaním, ktorý sa neúspešne pokúsil naštartovať motorové vozidlo a vznikom škody na motorovom vozidle, pričom to bol práve len obžalovaný B. a jeho konanie, ktorý úspešne naštartoval motorové vozidlo a uviedol ho do pohybu, následkom čoho sa uvedené motorové vozidlo nekontrolovateľne pohlo a svojou prednou časťou nabúrало do steny prístreška, v ktorom bolo toto zaparkované. V čase naštartovania uvedeného motorového vozidla sa obžalovaný ml. D. už vo vozidle nenachádzal, a teda nebolo možné ani zákonné mu pričítať vznik škody na tomto motorovom vozidle, a to ani len sčasti. Z povahy veci takisto, podľa odvolateľa, vyplýva, že motorové vozidlo v čase jeho poškodenia mohol viesť len jeden vodič, ktorý spôsobil kolíziu motorového vozidla s prekážkou, v dôsledku ktorej tak došlo k vzniku škody. Nebolo objektívne možné, aby predmetný stret spôsobili súčasne dvaja vodiči, súčasne obaja spoluobžalovaní, spoločne vedúci motorové vozidlo. Podľa názoru tohto odvolateľa, pre vznik solidárnej zodpovednosti za škodu neboli nikdy splnené zákonné podmienky. Pritom z odsudzujúceho rozsudku nevyplýva, aby bol obžalovaný ml. C. D. odsúdený za spáchanie prečinu podľa § 216, ods. 1, ods. 2. písm. b) Trestného zákona preto, že mal takýmto činom spôsobiť väčšiu škodu, ale preto, že sa spoločným konaním zmocnil cudzieho motorového vozidla väčšej hodnoty v úmysle ho prechodne používať. Súčasne obžalovaný namieta, že odôvodnenie rozhodnutia súdu vo vzťahu k priznaniu nároku na náhradu škody vo výške 4.754,88 eur I. J. spôsobom že „súd zaviazal obžalovaných na úhrady škody jednotlivým poškodeným vo výške, ako je každá jedna uvedená v skutkovej vete obžaloby a ku ktorým vyhlásili, že sú vinnými, t j. nepopierajú ani výšku spôsobenej škody“, je nepostačujúce a nepreskúmateľné. Obžalovaný je presvedčený, že jeho vyhlásenie o vine nezabavilo súd povinnosti posudzovať preukázanie dôvodnosti základu a výšky nároku na náhradu škody uplatneného poškodeným J., a to najmä, pokiaľ náhrada škody by mala predstavovať odstránenie reálnej škody na motorovom vozidle pri zohľadnení stavu jeho opotrebovania veci ku dňu vzniku škody na veci. Uvedené v rozhodnutí absentuje, tak ako aj ďalšie úvahy súdu vo vzťahu k nárokom na náhradu škody. Odvolateľ namietal aj proti výške nároku na náhradu škody priznanej poškodeným osobám. Podľa jeho názoru nemožno po právnej stránke považovať vyhlásenie o vine aj za uznanie ako základu, dôvodu, tak aj výšky škody, ktorú si poškodení uplatnili v súdnom konaní. Uvedené v spojení s vyhláseným rozsudkom zakladá nanajvýš tzv. zodpovednostný vzťah za vzniknutú škodu,

k vzniku ktorej však muselo dôjsť v priamej príčinnej súvislosti s tým konaním obžalovaného ml. D., ktoré tvorí základ skutkovej podstaty trestného činu, pre ktorý bol obžalovaný ml. D. uznaný za vinného. Posúdenie uvedenej skutočnosti je v danom prípade o to viac žiadúce, ak konaním, ku ktorému sa obžalovaný ml. D. priznal, nikdy nemohlo dôjsť k vzniku škody na motorovom vozidle poškodeného J.. Podľa názoru tohto odvolateľa, nie nepodstatným je i to, že podľa výroku o vine bodu 2 obžaloby mala byť škoda vo výške 102,17 eur spôsobená „Obecnému úradu obce Jarovnice č. 223, okres Sabinov“, pričom obecný úrad akejkolvek obce je bez právnej subjektivity, kedy právnou subjektivitu má len obec. Pri vyššie citovanom prístupe súdu, ktorým tento odôvodnil výroky o náhrade škody s poukazom na vyhlásenie o vine obžalovaného, potom nemal byť obžalovaný ml. C. D. zaviazaný na náhradu škody Obci Jarovnice, pokiaľ podľa bodu 2 mala byť škoda spôsobená Obecnému úradu obce Jarovnice č. 223, okres Sabinov. V podstate, na základe uvedeného, mladistvý obžalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil vo výroku o náhrade škody a sám rozhodol tak, že odkáže poškodených s ich nárokmi na náhradu škody na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku, ale len proti výroku o treste uloženého obžalovanému A. B., podal v zákonnej lehote v neprospech tohto obžalovaného odvolanie okresný prokurátor, ktorý po odkaze na to, že súd prvého stupňa pri úvahách o ukladaní trestu prihliadol na to, že obžalovaný nebol doposiaľ odsúdený súdom Slovenskej republiky, že tým, že sa zdržiaval v zahraničí, na území Slovenskej republiky nespáchal žiadny priestupok a že uložený trest zabezpečí ochranu spoločnosti pred obžalovaným tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti, ale hlavne vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, a že súd prvého stupňa vytkol skutočnosť, že prokuratúra neunesla dôkazné bremeno na preukázanie skutočnosti, či rozhodnutia cudzozemských súdov, zapísaných v registri trestov obžalovaného boli vydané pre činy trestné aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky v zmysle § 7b ods. 2 Trestného zákona a že preto rozhodol v prospech obžalovaného podľa zásady „in dubio pro reo“, uviedol, že také úvahy pri ukladaní trestu nepovažuje za správne. Svoje stanovisko odvolateľ odôvodnil tým, že obžalovaný A. B. bol dňa 21.11.2022 vzatý do väzby z dôvodov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pričom povaha a charakter trestnej činnosti, spáchanie dvoch skutkov obžalovaným toho istého dňa, v úmysle získať majetkový prospech, čím zasiahol do práv iných, spôsobil iným škodu, vyplýva zo zabezpečených dôkazov, teda zo samotných výpovedí oboch obžalovaných v tejto veci, svedkov - poškodených, a tiež výpovedí maloletých svedkov. Obžalovaný A. B. v prípravnom konaní svoju vinu len čiastočne priznával, pričom vychádzajúc z odpisu registra trestov, tento obžalovaný bol počas pobytu v Anglicku v priebehu rokov 2014 - 2020, za obdobné konania dvanásťkrát súdne trestaný súdmi vo Veľkej Británii za rôznorodú majetkovú trestnú činnosť a vo väzbe tam strávil 4 roky, pričom na Slovensko bol deportovaný v máji 2023 z Anglicka, bol mu udelený zákaz pobytu na 10 rokov a po návrate z Anglicka je bez pracovného pomeru, nepoberá dávky v rámci podpory a obživu si zabezpečuje trestnou činnosťou. Podľa názoru okresného prokurátora nemožno spáchanie skutkov považovať za jeho jednorazové vybočenie z medzí zákona, keď už z charakteru samotnej trestnej činnosti, spáchanie dvoch skutkov v jeden deň nesporne preukazuje jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti. Okresný prokurátor poukazyval na to, že v zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Urtos/5/2017 z 14.12.2017 odsúdenie súdom iného členského štátu EÚ možno na účely § 7b ods. 2 Trestného zákona hodnotiť ako existenciu takej právne významnej skutočnosti, s ktorou Trestný zákon spája určité hmotnoprávne účinky spojené s opakovaným páchaním trestnej (recidíva). Ide o účinky, ktoré môžu mať za následok naplnenie znakov základnej skutkovej podstaty trestného činu /vid' napr. § 378 ods. 1 písm. a) Trestného zákona/, kvalifikačného momentu /vid' napr. § 172 ods. 2 písm. a) Trestného zákona/, existencii priťažujúcej okolnosti /vid' § 37 písm. m) Trestného zákona/, úpravy trestnej sadzby pri ukladaní trestu /vid' napr. § 38 ods. 5 Trestného zákona/, zaradenia odsúdeného do výkonu trestu odňatia slobody /vid' napr. § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona/, osvedčenia sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmienčného odsúdenia atď. Podľa názoru okresného prokurátora potom, súd prvého stupňa pre vydanie spravodlivého rozhodnutia vychádzal z nesprávne zisteného skutkového stavu, keď nezabezpečil právoplatné rozhodnutia súdov Veľkej Británie za účelom aplikácie ustanovenia § 37 písm. m), /§ 38 ods. 4/, § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona v zmysle § 7b ods. 2 Trestného zákona je zrejme, že tento obžalovaný pred spáchaním skutkov, pre ktoré je stíhaný, nevedol riadny život a pokračuje v páchaní trestnej činnosti na území Slovenskej republiky. Takto, podľa názoru odvolateľa, síce súd prvého stupňa v odôvodnení rozsudku konštatoval uloženie úhrnného trestu obžalovanému, avšak bez uplatnenia ustanovenia § 41 ods. 1 Trestného zákona vo výroku o treste. V podstate z uvedených dôvodov okresný prokurátor navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok v jeho odvolaní napadnutej časti a aby vrátil v tejto časti vec súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie

alebo aby sám rozhodol o uložení prísnejšieho trestu, a to trestu odňatia slobody v dolnej polovici zákonom stanovenej trestnej sadzby so zaradením na výkon trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Krajský súd na podklade podaných odvolaní, teda v nimi obmedzenom rozsahu, preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Trestného poriadku /Tr. poriadku/ zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali svoje odvolania, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaniami vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku, a nezistiac chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného ml. C. D. i odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné.

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená nárok na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi. Z opačného pohľadu možno povedať, že neúspech v súdnom konaní nie je možné považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. (I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04, I. ÚS 59/04)

Pokiaľ ide o odlišný názor strany trestného konania na hodnotenie vykonaných dôkazov, nie je pre súd záväzný, nakoľko súd postupuje pri hodnotení dôkazov na základe zákonného opravenie a povinnosti uvedeného v § 2 ods. 12 Tr. poriadku, a preto, pokiaľ sa súd od názoru hodnotiacej strany trestného konania odchyli, no dodrží pravidlo stanovené v tomto ustanovení Trestného poriadku, nedochádza tým k porušeniu práv tejto strany trestného konania.

Odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08)

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. (z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005)

Aj z judikatúry Ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že v odôvodnení rozhodnutia všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené obžalovaným, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných procesnými stranami konania.

V prvom rade je namieste poukázať na skutočnosť, že k napadnutým výrokom o treste týkajúcom sa výlučne obžalovaného A. B. a o nároku poškodených na náhradu škody týkajúceho sa výlučne obžalovaného ml. C. D. sa okresný súd dostal po tom, čo na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 7 Tr. poriadku prijal vyhlásenie obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX a obžalovaného ml. C. D., nar. XX.XX.XXXX, že sú vinní zo spáchania skutkov uvedených v obžalobe s tým, že podľa § 257 ods. 8 Tr. poriadku zároveň okresný súd vykonal dokazovanie iba v súvislosti s výrokom o treste a o náhrade škody.

Výrok o vine u oboch obžalovaných, za takých okolností navyše nebol napadnutý žiadnym odvolaním, nadobudol právoplatnosť v celom rozsahu, čo nakoniec v ďalšom rozhodovaní zavazovalo aj samotný nadriadený súd. To platí aj pre právnu kvalifikáciu, z ktorej bolo potom nevyhnutné vychádzať pri ukladaní trestu obžalovanému A. B.. Nezmeniteľné tak zostalo znenie skutkovej vety týkajúcej sa obžalovaného ml. C. D. v tom, že svojim /popísaným/ konaním, spoločne s obžalovaným A. B., I. J. spôsobili škodu na vozidle vo výške 4.502,70 eur, spôsobením škody na garáži, odstránením visiaceho zámku škodu vo výške najmenej 180,52 eur a škodu odcudzením vecí – 7 sád obliečok vo výške 71,66 eur. Spochybňujúce úvahy odvolateľa v tomto smere sú teda právne irelevantné, nepodstatné, nespôsobilé zmeniť záver, že jeho konanie bolo v priamej príčinnej súvislosti so spôsobením takto vyčíslenej škody, voči čomu nakoniec, ako to vyplýva zo zápisnice o hlavnom pojednávaní, v čase svojho vyhlásenie

o vine nijako nenamietal. Prítom svoje vyhlásenie o vine učinil v prítomnosti svojho obhajcu, zástupcu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, ktorí navrhli prijať vyhlásenie tohto obžalovaného. Pri tomto vyhlásení obžalovaný mladistvý, pri plnom zachovaní práva na obhajobu, prijal existenciu kauzálneho nexusu medzi jeho konaním, ktorý sa pôvodne neúspešne pokúsil naštartovať motorové vozidlo a vznikom škody na motorovom vozidle, aj keď to bol obžalovaný B., ktorý v jeho prítomnosti už úspešne naštartoval motorové vozidlo a uviedol ho do pohybu, následkom čoho sa uvedené motorové vozidlo nekontrolovateľne pohlo a svojou prednou časťou nabúrало do steny prístreška, v ktorom bolo toto zaparkované. Aj keď je toto právoplatne uzavreté, nadriadený súd dodáva pre jasnosť vo vzťahu k odvolacej námietke, že nie je za takých okolností právne významné, že v čase naštartovania uvedeného motorového vozidla sa obžalovaný ml. D. už vo vozidle prípadne nenachádzal. Jednoznačne boli splnené zákonné podmienky pre to, pričítať mu, obdobne ako obžalovanému B., vznik škody na tomto motorovom vozidle. Pri predmetnej trestnej činnosti vznikla spoločná zodpovednosť oboch spolupáchateľov.

Z ustanovenia § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak škodu spôsobí viac škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne. Podľa § 438 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v odôvodnených prípadoch môže súd rozhodnúť, že tí, ktorí škodu spôsobili, zodpovedajú za ňu podľa svojej účasti na spôsobení škody. Ustanovenie § 438 Občianskeho zákonníka teda upravuje zodpovednosť za škodu v prípade, ak bola škoda spôsobená viacerými škodcami v dvoch formách, a to ako zodpovednosť solidárnu a zodpovednosť delenú. Kým solidárna zodpovednosť /§ 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka/ je zákonným pravidlom, delená zodpovednosť /§ 438 ods. 2 Občianskeho zákonníka/ je výnimkou z tohto zákonného pravidla. Zásadne teda platí, že pokiaľ bola škoda spôsobená dvomi alebo viacerými škodcami, a to či už súbežnou činnosťou alebo na sebe nezávislou činnosťou s jednou škodou, zodpovedajú za ňu škodcovia spoločne a nerozdielne (solidárna zodpovednosť). Podstata solidárnej zodpovednosti spočíva v tom, že každý škodca zodpovedá za ostatných a všetci zodpovedajú za každého jednotlivého škodcu. Jej zmyslom je prehĺbiť zodpovednosť škodcov za spôsobenú škodu a dôsledne zabezpečiť ochranu práv poškodeného. Právna úprava umožňuje poškodenému domáhať sa náhrady škody na ktoromkoľvek z poškodených, pretože funkciu pasívnej solidarity je uľahčenie pozície poškodeného. Poškodený môže požadovať náhradu škody od jedného škodcu, ktorý sa nemôže brániť tým, aby poškodený požadoval náhradu aj od ostatných škodcov. Pri škode spôsobenej viacerými subjektmi zákon dáva prednosť pravidlu spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti voči poškodenému s tým, že vo vzájomnom pomere sa škodcovia vysporiadajú podľa účasti na spôsobenej škode /§ 439 Občianskeho zákonníka/. Táto zásada má základ v ustanovení § 511 Občianskeho zákonníka a v podstate platí aj pri vysporiadaní vzájomného vzťahu medzi solidárne zodpovednými škodcami /§ 439 Občianskeho zákonníka/. Zatiaľ, čo všeobecná úprava solidárnej zodpovednosti /§ 511 Občianskeho zákonníka/ počíta s tým, že ak nie je stanovené inak, sú podiely spoločných dlžníkov rovnaké, ustanovenie § 439 Občianskeho zákonníka, ktoré je vo vzťahu k nemu ustanovením špeciálnym, spočíva v tom, že tomu zo škodcov, ktorý náhradu škody splnil, vzniká právo požadovať náhradu škody od ostatných škodcov (regres) podľa miery ich účasti na spôsobenej škode. Delená zodpovednosť môže byť stanovená rozhodnutím súdu, avšak iba v odôvodnených prípadoch, a to v závislosti od „účasti na spôsobenej škode“. Delená zodpovednosť predstavuje situácie, kedy, vzhľadom k osobitným okolnostiam prípadu, súd rozhodne o zodpovednosti každého zo škodcov podľa miery ich účasti na spôsobenej škode a v príslušnom rozsahu uloží tomu ktorému škodcovi povinnosť škodu nahradiť.

Samotná skutočnosť, že škoda vznikla pôsobením viacerých škodcov, ešte neopodstatňuje aplikáciu ustanovenia o delenej zodpovednosti v zmysle § 438 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ale za predpokladu, že je daná príčinná súvislosť medzi konaním (opomenutím konania) každého zo škodcov a škodlivým následkom, za ktorý sa požaduje náhrada, je dôvodom na aplikáciu ustanovenia o spoločnej zodpovednosti v zmysle § 438 Občianskeho zákonníka, pričom vyžaduje dôsledné uváženie osobitností každého prípadu, majúci na zreteli, že úprava spoločnej zodpovednosti za škodu vychádza zo zásady solidárnej, ktorá má všeobecnú platnosť pre všetky prípady, avšak delená zodpovednosť môže byť síce stanovená rozhodnutím súdu, ale iba v odôvodnených prípadoch, a to v závislosti od účasti škodcov na spôsobenej škode.

V danom prípade ani odvolací súd nezistil žiadne výnimočné okolnosti pre záver o tzv. delenej zodpovednosti. Odvolateľ sa spoločne s obžalovaným B. rozhodol skutok spáchať aktívne, ako to vyplýva zo skutkovej vety, na jeho spáchaní sa podieľal, pričom dokonca spoločne s týmto spoluobžalovaným vošli do daného vozidla, keď ako sám tvrdí, ako prvý sa ho pokúsil naštartovať.

Keď ho teda spoločným konaním zjavne chceli neoprávnene užívať, musel aj on počítať s tým, že pri užívaní auta môže dôjsť aj ku škodám na tomto aute. Po naštartovaní nakoniec aj k takej škode spojenej s uvedením vozidla do chodu došlo.

Ani námietka odvolateľa v otázke označenia poškodeného, ako strany s požadovanou právnou subjektivitou v bode 2 napadnutého rozsudku, nie je relevantná.

Podľa § 1 ods. 1 Zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky; združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami.

Zo znenia skutkovej vety bodu 2 napadnutého rozsudku síce vyplýva, že svojím konaním Obecnému úradu obce Jarovnice č. 223, okres Sabinov, obžalovaní spôsobili škodu, no tento údaj nemožno čítať samostatne, lebo inak by bol vytrhnutý z kontextu skutku, v ktorom je jasne uvedené, že sa vlámali do Komunitného centra v obci Jarovnice č. 223, okres Sabinov, keď zároveň je zrejmé, že obecný úrad je orgánom obce ako poškodenej strany. Výrok o vine je právoplatný, pričom v popise poškodeného v skutkovej vete je použitý aj termín Obec Jarovnice, keď je zrejmé podľa § 16 ods. 1 Zákona o obecnom zriadení, že obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Obecný úrad je len výkonný orgán obce. Poškodený je pritom v napadnutom výroku zjavne označený ako Obec Jarovnice, Obecný úrad Jarovnice, Jarovnice 223, okr. Sabinov, IČO: 00327212.

Aj keď údaj Obecný úrad Jarovnice, Jarovnice 223 je nadbytočný, nič to nemení na správnom označení poškodeného ako strany trestného konania, ako Obec Jarovnice, okr. Sabinov, IČO: 00327212.

Pokiaľ ide o výrok o treste napadnutý odvolaním okresného prokurátora, ako to plynie z odôvodnenia napadnutého rozsudku, okresný súd pri určení druhu a výmery trestu prihliadol na spôsob spáchania činu a jeho následky, zavinenie, pohnútku, príťažujúce a poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela. Zistil jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona /Tr. zákona/, t. j. že sa ku trestným činom priznal a úprimne ich oľutoval a jednu príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zákona, t. j. že spáchal viac trestných činov. Súd nepriznal obžalovanú príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zákona, pretože obžaloba neunesla dôkazné bremeno na preukázanie skutočnosti, či rozhodnutia, cudzozemských súdov, ktoré sú zapísane v jeho registri trestov, boli vydané pre činy trestné aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky v zmysle § 7b ods. 2 Tr. zákona a tak súd v tejto otázke rozhodol podľa zásady „in dubio pro reo“. Obžalovaný nebol doposiaľ odsúdený súdom Slovenskej republiky a na území Slovenskej republiky nespáchal žiadny priestupok. Z miesta trvalého bydliska nie je bližšie hodnotený. Počas výkonu väzby si plní všetky povinnosti, vyplývajúce z ústavného poriadku. S ohľadom na tieto skutočnosti, okresný súd obžalovanému A. B. uložil úhrnný podmienený trest odňatia slobody v dolnej polovici trestnej sadzby vo výmere 2 rokov so skúšobnou dobou v trvaní 3 rokov majúci za to, že takýto trest zabezpečí ochranu spoločnosti pred obžalovaným tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti, ale hlavne vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, pričom takýto trest okresný súd považoval za spoločnosťou dostatočne morálne odsudzujúci.

Ani v otázke druhu a výmery trestu súd prvého stupňa zásadne nepochybil. Podľa § 34 ods. 1, 4 Tr. zákona, trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Podľa § 34 ods. 3 Tr. zákona, trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Priamo k odvolacím námietkam okresného prokurátora možno uviesť, že aj keď vinu tento obžalovaný len čiastočne priznával, vyhlásil vinu ešte pred vykonaním dokazovania na hlavnom pojednávaní, a teda nemožno dospieť k preukázateľnému záveru, že by svoje vyhlásenie len prispôboval dovtedajším výsledkom dokazovania. Podstatné dokazovanie, teda dokazovanie, na ktoré súd prihliada pri svojom

rozhodnutí vo veci samej, sa predsa vykonáva až na hlavnom pojednávaní. Takto obžalovaný svojím vyhlásením nielenže výrazne urýchlil trestné konanie svojej osoby, ale aj trestné konanie svojho spoluobžalovaného.

Prokurátor zabezpečil výpis z registra ECRIS, v ktorom išlo o údaje o rozhodnutiach súdov Spojeného kráľovstva. Spojené kráľovstvo usporiadalo 23.06.2016 referendum o členstve v Európskej únii, pričom 29. marca 2017 oznámilo Európskej rade svoj úmysel vystúpiť z EÚ a tým formálne aktivovalo článok 50 Zmluvy o Európskej únii. EÚ ratifikovala dohodu o vystúpení 30.01.2020. Keď dohoda o vystúpení nadobudla 31.01.2020 o polnoci (SEČ) platnosť, Spojené kráľovstvo vystúpilo z Európskej únie a stalo sa treťou krajinou. Tým sa začalo prechodné obdobie, ktoré trvalo do 31.12.2020. Dohoda o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom bola 31.12.2020 uverejnená v Úradnom vestníku Európskej únie. Predbežne sa uplatňuje od 1.01.2021.

V rámci pravidiel spojených s právnym stavom súvisiacim s vystúpením Spojeného kráľovstva z Európskej únie, len do okamihu vystúpenia tohto štátu z uvedeného zväzku, teda do uplynutia tzv. prechodného obdobia, bolo možné postupovať podľa Rámcového rozhodnutia Rady 2008/675/SVV z 24.07.2008 o zohľadňovaní odsúdení v členských štátoch Európskej únie v novom trestnom konaní a podľa Trestného poriadku. Tieto predpisy ale po uplynutí prechodného obdobia, t. j. po 31.12.2020 prestali byť právnym základom pre dovtedajší postup, teda aj pre postup podľa § 7b ods. 2 Tr. poriadku. Prokurátor pritom nepreukázal, že by v niektorom z rozhodnutí súdov Spojeného kráľovstva prebehlo konanie v zmysle § 515 Tr. poriadku a nasl., keďže platí, že vykonať rozhodnutie súdu iného štátu v trestnej veci, ktorým sa uložil trest, možno na území Slovenskej republiky, len ak bolo uznané slovenským súdom a až uznané cudzie rozhodnutie má rovnaké právne účinky ako rozsudok slovenského súdu. Nedošlo ani k praktickému naplneniu zásady uvedenej v § 7b ods. 1 Tr. zákona, podľa ktorého, rozhodnutie súdu iného štátu v trestnej veci možno na území Slovenskej republiky vykonať alebo môže mať iné právne účinky, len ak tak ustanovuje medzinárodná zmluva alebo zákon.

Pritom okresný súd správne nezohľadnil obžalovanému predchádzajúci život ako poľahčujúcu okolnosť, keďže zohľadnil údaje o početnom porušovaní právneho poriadku cudzieho štátu počas jeho pobytu na území tohto štátu.

K sporu medzi okresným súdom a týmto odvolateľom v danej otázke možno predsa len, už vo všeobecnosti, dodať, že bez ohľadu na vyššie uvedený právny stav v tomto konkrétnom probléme, platí v trestnom konaní zásada rovnosti strán /§ 2 ods. 14 Tr. poriadku/, z ktorej vyplýva, že tak prokurátor, ako aj obžalovaný majú prístup k dôkazom a argumentom protistrany a majú možnosť ich spochybníť (konfrontačná zásada), pričom rovnosť strán je chápaná ako rovnosť v procesných právach a nie v povinnostiach, nakoľko je v zásade len povinnosťou prokurátora, aby dokazoval vinu obžalovaného, samotný obžalovaný môže byť pasívny a nemusí nič spochybňovať a ani dokazovať. Platí kontradiktórny proces, v ktorom sa rešpektujú zásady rovnosti zbraní, ktorý zaisťuje, aby mali strany prístup k akýmkoľvek dôkazom a argumentom, ktoré boli predložené súdu a ktoré by mohli mať vplyv na prejednanie veci a súdne rozhodnutie. Objasňovanie okolností prípadu je už v zmysle tejto základnej zásady doménou len orgánov činných v trestnom konaní, ale nie aj súdu. Povinnosťou súdu je spravodlivé rozhodnutie, za ktoré je nutné považovať aj rozhodnutie oslobodzujúce z dôvodu, že prokurátor neunesol dôkazné bremeno. Tento stav bráni súdu iniciatívne suplovať aktivitu strany trestného konania. V tomto prípade by išlo až o medzinárodnú právnu pomoc v komunikácii s justičnými orgánmi štátu, ktorý už nie je členom Európskej únie. Prokurátor mal teda predložiť všetky dôkazy, pokiaľ navrhoval z nich vychádzať. Súd nie je povinný za takých okolností nahradzovať aktivitu prokurátora vlastnou činnosťou, najmä, ak nejde o zabezpečenie údajov z vlastných evidencií. Postup okresného súdu preto bol teda v súlade aj s ustanovením § 2 ods. 11 Tr. poriadku.

Je namieste poukázať na podstatu primeranosti trestu ako prostriedku dosahovaného aplikovaním zásady zdržanlivosti, ktorou sa dosahuje samotný účel trestu v podmienkach Slovenskej republiky. Obžalovaný B. nemá záznam v odpise registra trestov a rovnako nie sú poznatky, že by spáchal na území Slovenskej republiky priestupok. To, v spojení so správou o povesti obžalovaného, ktorá tiež nenasvedčuje sklonom k protiprávnemu konaniu na území Slovenskej republiky, ešte nevyklučuje aj pozitívny záver o tom, že už uložením hrozby výkonu trestu odňatia slobody sa dosiahne účel trestu. Nateraz sú priaznivé možnosti jeho nápravy a aj pomerom obžalovaného niet v zásade čo vytknúť v tomto smere.

Vážnejší následok opakovanej trestnej činnosti i to, že ako dospelý mal na mladistvého pôsobiť skôr zabraňujúco k rozhodnutiu spáchať trestné činy, bolo namieste zohľadniť v neprospech obžalovaného. Uložený trest zohľadňuje aj osobu obžalovaného. Opodstatnene možno okresnému súdu vytknúť len formálny nedostatok spočívajúci v tom, že opomenul uviesť v dotknutom výroku o treste aj odkaz na ustanovenie § 41 ods. 1 Tr. zákona a opomenul označiť trest ako úhrnný aj vo výroku rozsudku, keď na druhej strane v odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd už na taký postup poukazuje. To je ale chybou aj pri obžalovanom mladistvom, u ktorého ale prokurátor paradoxne odvolanie v neprospech obžalovaného nepodal, čím spôsobil jeho právoplatnosť a nezmeniteľnosť v neprospech obžalovaného. Namietaný trest ale svojím druhom a výmerou zodpovedá Trestnému zákonu, účelu trestu, trestnej sadzbe i zásadám platným pri ukladaní úhrnného trestu, a tak nie je dôvod do neho zasahovať.

Pri komplexnom hodnotení všetkých požiadaviek § 34 Tr. zákona nebolo teda odôvodnené a zákonné zasahovať do výroku o druhu ani výmere uloženého trestu v prospech ani v neprospech obžalovaného A. B..

Bolo tak namieste potvrdiť aj zákonnosť výroku o treste v jeho prípade, nakoľko okresný súd zohľadnil tak pri druhu, ako aj výmere trestu odňatia slobody, vrátane rozhodnutia o podmiennečnom odklade výkonu trestu a výmere skúšobnej doby, všetky všeobecné aj individuálne zásady platné pre ukládanie trestov a uložený trest zahrňujúci jeho jednotlivé výroky bol ukladaný v rámci zákonných trestných sadzieb.

Nakoľko odvolací súd ani v postupe súdu prvého stupňa nezistil žiadne dôvody pre to, aby odvolaniu obžalovaného či okresného prokurátora vyhovel, podané odvolania ako nedôvodné zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.